

RAADSINFORMATIEBRIEF

Van

college van burgemeester en wethouders

Vergadering van

3 oktober 2023

Kenmerk

Z/23/063197 / D/23/120087

Portefeuillehouder

Walther Kok

Portefeuille

Wmo, ouderenzorg, welzijn, Wulverhorst

Opsteller

Wit, Emma de

Onderwerp

Ontwikkelingen n.a.v. stoppen met financiële draagkracht huishoudelijke hulp

Kennisnemen van

1. Ontwikkelingen naar aanleiding van stoppen met financiële draagkracht huishoudelijke hulp (inkomenstoets HH).
 2. Resultaten onderzoek naar andere mogelijkheden om huishoudelijke hulp beschikbaar te houden voor onze inwoners.
-

Inleiding

Op 20 april 2023 heeft de raad van de gemeente Oudewater besloten om te stoppen met het meewegen van de eigen financiële mogelijkheden bij het toekennen van huishoudelijke hulp (inkomenstoets HH). Tijdens deze raadsvergadering is verzocht om andere mogelijke maatregelen Wmo/HH te onderzoeken en daarbij waren de volgende suggesties meegegeven:

1. Voorliggende voorziening o.a. robotstofzuigers.
2. Bij een indicatie de uren indiceren die nodig zijn.
3. Bij twijfel sneller een ergotherapeut inzetten.
4. Kosten van een maatwerkvoorziening transparant maken.

Een aantal van deze suggesties voeren wij al uit. Deze zijn terug te vinden in punt drie "huidige maatregelen" van de kernboodschap. Daarnaast hebben we gekeken naar andere mogelijkheden. En tot slot zijn er lokale en landelijke ontwikkelingen. Via huidige raadsinformatiebrieff brengen wij u hiervan op de hoogte.

Kernboodschap**1. Lokale ontwikkelingen**

Per 20 april 2023 is het Stadsteam gestopt met de inkomenstoets HH. Sindsdien is het aantal wmo indicaties met 5% toegenomen van 207 (in april 2023) naar 217 indicaties (in september 2023). In Oudewater hebben we op dit moment geen wachttijd. De situatie omtrent de wachttijd is onvoorspelbaar, omdat er landelijk gezien een personeelstekort is. Dit betekent dat we op korte termijn ook zomaar een wachttijd kunnen hebben.

2. Landelijke ontwikkelingen

Het kabinet was van plan om een inkomensafhankelijke bijdrage voor alleen de huishoudelijke hulp in te voeren per 2025. Het kabinet heeft echter besloten om de inkomensafhankelijke bijdrage toe te passen op alle Wmo maatwerkvoorzieningen. Hierdoor is het huidige wetsvoorstel geschrapt en wordt er aan een nieuwe gewerkt. Deze kan

pas ingaan in 2026. Dit betekent dat we een jaar langer moeten wachten. De eigen bijdrage voor Wmo-voorziening (met uitzondering van beschermd wonen) is op dit moment maximaal € 19,- per maand. In 2024 wijzigt dit vaste bedrag op basis van de inflatie en in verband met stijgende kosten voor de voorzieningen. Inwoners gaan per 1 januari 2024 maximaal € 20,60 per maand betalen.

3. Huidige doorgevoerde maatregelen om een wachttijd te voorkomen.

Inzetten van tweedehands hulpmiddelen	Voor de Wmo-hulpmiddelen (o.a. scootmobielen) hebben wij huurcontracten met leveranciers. Onze leveranciers maken al gebruik van tweedehands hulpmiddelen bij nieuwe indicaties Wmo.
Ontmoedigingsbeleid	Het Stadsteam doet een moreel appel op inwoners (met een hoger inkomen) om af te zien van de aanvraag HH. Zij vragen inwoners nadrukkelijk of ze het ook niet zelf kunnen organiseren en betalen
Invoeren HHM normenkader	We zijn overgestapt van het CIZ normenkader naar HHM normkader voor het indiceren van HH. Hierdoor is het gemiddelde aantal minuten HH per inwoner gedaald
Bij een indicatie de uren indiceren die nodig zijn	Op voorhand is het voor een inwoner lastig in te schatten hoeveel minuten HH hij/zij nodig heeft. Het Stadsteam gebruikt hiervoor het HHM Normenkader. Het HHM normenkader biedt ook de mogelijkheid tot maatwerk, doordat per resultaatgebied het mogelijk is om op-of af te schalen. Het Stadsteam past de indicatie aan als de inwoner aangeeft minder minuten HH nodig te hebben. Dit is dus al een mogelijkheid. Daarnaast is bij de nieuwe aanbesteding in het programma van eisen de signaleringsfunctie van de aanbieder duidelijker beschreven. Dit betekent dat de aanbieder actief contact op moet nemen als er iets niet klopt in de indicatie.
Nieuwe aanbesteding huishoudelijke hulp	Er zijn nieuwe contracten voor HH afgesloten. We hebben gekozen voor open house, zodat we grotere kans hebben op lokale aanbieders. In de nieuwe contracten zijn ook afspraken gemaakt om een wachttijd voor HH te voorkomen.
Inkomenstoets HH	We hebben een inkomenstoets HH ingevoerd, maar inmiddels zijn we hiermee gestopt.

4. Andere mogelijkheden om de wachttijd te voorkomen.

Hieronder een drietal maatregelen die wij gaan doorvoeren of verder gaan onderzoeken:

4.1 Voorliggende voorziening zoals robotstofzuigers en tweedehands hulpmiddelen.

Een aantal gemeenten zijn bezig met innovaties, zoals robotstofzuiger. Zij zien robotstofzuigers als een voorliggend voorziening en hopen zo het aantal minuten huishoudelijke hulp te kunnen verlagen. Er zijn landelijke meerdere pilots met positieve resultaten geweest. T-zorg (één van onze aanbieders HH) is ook betrokken bij een pilot in Den Haag. Wij gaan deze maatregel verder onderzoeken, omdat:

- De resultaten van de pilots laten zien dat een robotstofzuiger een positief effect heeft op de eigen kracht van een inwoner.
- Het scheelt de huishoudelijke hulp tijd in schoonmaken.
- De Wulverhorst is bereid om samen te werken aan een pilot en het vraagt daarom geringe inspanning van het Stadsteam.

4.2 Bij twijfel sneller een ergotherapeut inzetten.

De ergotherapeuten zijn op het moment erg druk en daarom niet altijd snel bereikbaar voor advies. Als het niet lukt om sneller een ergotherapeut in te zetten, kan het Stadsteam sneller gebruiken maken van het product medisch advies. Dit product hebben we ingekocht bij stichting SAP. Stichting SAP is gespecialiseerd in het vaststellen van functiebeperkingen bij mensen en de gevolgen daarvan voor het dagelijks leven, wonen en werken. Wij gaan deze maatregel doorvoeren omdat:

- Het helpt het Stadsteam om een wachttijd te voorkomen en tot een beter advies te komen voor de inwoner.

4.3 Kostprijs op de beschikking

De kosten van een voorziening maken geen onderdeel uit van het gesprek tussen de casemanager en de inwoner. De inwoner ziet de kostprijs pas als de indicatie is afgegeven (op de beschikking). Wij gaan deze maatregel verder onderzoeken omdat:

- Het benoemen van de kostprijs op de beschikking zorgt niet voor zorgmijding, maar wél voor kostenbewustwording en transparantie.

- Voor de gemeentelijke organisatie is dit geen grote verandering en daarom kost het ook niet veel tijd om dit te implementeren.
- Juridisch is deze maatregel goedgekeurd door onze jurist.
- * Het is wel belangrijk om goed te overwegen hoe we de kostprijs benoemen op de beschikking. Hiervoor gaan we andere beschikkingen van andere gemeente analyseren. Deze maatregel gaan we verder onderzoeken en bij positief resultaat doorvoeren.

Hieronder de maatregelen uit het onderzoek die wij niet gaan doorvoeren:

4.4 Subsidie / eenmalig tegemoetkoming huishoudelijke hulp.

De gemeente IJsselstein heeft een inkomenstoets en daarnaast ook een subsidie van 750 euro voor één jaar huishoudelijke hulp. Het gaat bij hun om twee doelgroepen. Inwoners die door invoering van de inkomenstoets geen recht meer hebben op huishoudelijke hulp, zij mogen eenmalig gebruik maken van de subsidie. En inwoners die recht hebben op huishoudelijke hulp vanuit de Wmo met een indicatie van 90 minuten of minder. Nadat het onderzoek is afgerond, krijgen de inwoners de mogelijkheid om de subsidie aan te vragen en af te zien van huishoudelijke hulp vanuit de Wmo. Wij gaan deze maatregel niet doorvoeren omdat:

- De inkomenstoets is niet meer relevant voor de gemeente Oudewater.
- De gemeente werkt via de inwoner mee aan de levering van huishoudelijke hulp via de regeling dienstverlening aan huis en daar zullen de vakbonden niet blij mee zijn.
- We hebben op dit moment geen wachttijd en kiezen daarom niet voor deze discutabele maatregel.

4.5 Noodproduct huishoudelijke hulp.

In 2022 maakte gemeenten uit de Leidse regio een dienstverlening 'noodproduct' huishoudelijke hulp. Deze beperkte dienstverlening dient huis vervuiling te voorkomen en bestaat uit de meest noodzakelijke schoonmaakwerkzaamheden, zoals van sanitair en de keuken eens per 14 dagen. Dit leidde tot een positieve ontwikkeling van de wachttijd en daarom zijn ze recent gestopt met het aanbieden van het "noodproduct". Omdat niet alle aanbieders in de gelegenheid zijn om onmiddellijk alle inwoners de reguliere ondersteuning te bieden, is een overgangperiode van maximaal een halfjaar ingelast. Wij gaan deze maatregel niet doorvoeren omdat:

- Dit is organisatorisch een drastische ingreep en gezien we geen wachttijd hebben voor HH gaan we dit nu niet doorvoeren.

4.6 Promoten van het persoonsgebonden budget (pgb)

Een aantal gemeenten promoten het pgb. Als de gecontracteerde aanbieders geen hulpen hebben, zijn deze in het particuliere circuit of via het sociaal netwerk mogelijk nog wel te vinden. Om een pgb beter te kunnen promoten is het logisch om de pgb-tarieven te verhogen in de Wmo verordening. Hiermee wordt het pgb aantrekkelijker. Wij gaan deze maatregel niet doorvoeren, omdat:

- Het promoten van de pgb's past niet binnen ons huidig beleid (casemanagement) en daarom gaan we dit nu niet doorvoeren.

Financiën

We verwachten geen financiële effect van de maatregelen. We blijven de kosten voor huishoudelijke hulp goed monitoren en sturen bij waar nodig en mogelijk.

Vervolg

Op dit moment gaan we verder met het opstarten van een pilot robotstofzuiger, sneller gebruik van het advies bureau SAP en de kostprijs op de beschikking zetten. Gezien we geen wachttijd hebben bij aanbieders gaan we geen andere

maatregelen doorvoeren. De Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) stelt gemeenten verantwoordelijk voor het bieden van zorg en ondersteuning aan mensen die hulp nodig hebben bij zelfstandig wonen en meedoen in de samenleving. Het doel van de wet is om mensen te helpen zelfredzaam te blijven en een goede kwaliteit van leven te behouden. Huishoudelijke hulp is één van de voorziening die hier ook aan kan bijdragen. We moeten dit belang niet vergeten.

Wél wordt het tekort aan zorgpersoneel op lange termijn alleen maar groter. Het is van belang om de maatschappelijke discussie opgang te brengen: hoe kunnen we schaarste beter verdelen en hoe verminderen we de individualisering van de maatschappij. Dit is een taak van de landelijke overheid, maar ook in het sociaal akkoord wordt hier aandacht aanbesteed.

Bijlagen

n.v.t.
